

Alkoholin matkustajatuonti ja verkko-ostaminen 2023

Alkoholin matkustajatuonti lisääntyi, mutta verkko-ostot vähenivät vuonna 2023

PÄÄLÖYDÖKSET

- Tilastoimaton alkoholinkulutus oli 59,9 miljoonaa litraa ja sataprosenttiseksi alkoholiksi muunnettuna 5,9 miljoonaa litraa vuonna 2023.
- Alkoholin matkustajatuonti lisääntyi sataprosenttiseksi alkoholiksi muunnettuna 29,5 prosenttia edellisvuoteen verrattuna.
- Alkoholin verkko-ostaminen väheni sataprosenttiseksi alkoholiksi muunnettuna 62 prosenttia vuoteen 2022 verrattuna.
- Alkoholin matkustajatuonnissa ja verkko-ostoissa juomaryhmien suuruusjärjestys oli samankaltainen vuonna 2023: eniten tuotiin ja ostettiin väkeviä alkoholijuomia.

Alkoholin tilastoimaton kulutus eli alkoholin matkustajatuonti ja alkoholijuomien ostot ulkomaisista verkkokaupoista oli yhteensä 59,9 miljoonaa litraa vuonna 2023. Sataprosenttiseksi alkoholiksi muunnettuna määrä vastaa 5,9 miljoonaa litraa. Vuoteen 2022 verrattuna tilastoimaton alkoholinkulutus oli vuonna 2023 samalla tasolla (-1,1 %).

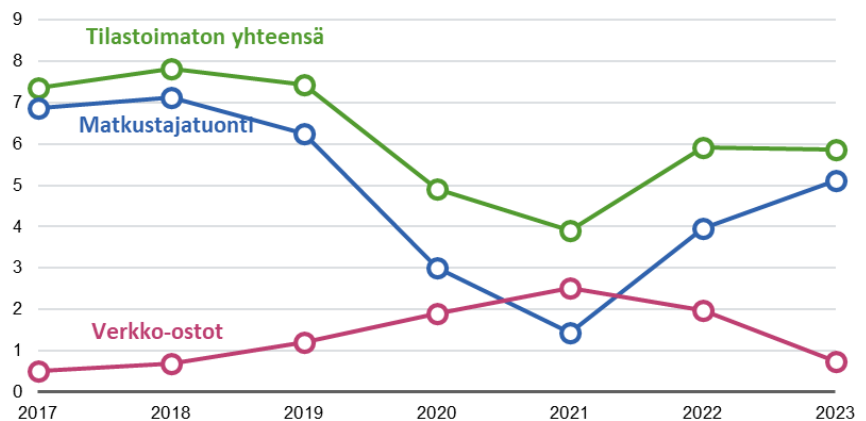
Alkoholijuomien matkustajatuonti oli 52,6 miljoonaa litraa eli 5,1 miljoonaa litraa sataprosenttisena alkoholina. Matkustajatuonti lisääntyi 29 prosenttia vuoteen 2022 verrattuna.

Alkoholijuomia ostettiin ulkomaisista verkkokaupoista 7,4 miljoonaa litraa eli 0,7 miljoonaa litraa sataprosenttiseksi alkoholiksi muunnettuna. Verkkokaupoista ostetun alkoholin määrä väheni 62 prosenttia vuonna 2023 edelliseen vuoteen verrattuna.

Matkustajatuonnin kasvun taustalla on keväällä 2020 alkaneen koronapandemian aiheuttamien rajoitusten poistuminen vuonna 2022 ja sen myötä tapahtunut ulkomaanmatkailun kasvu. Samaan aikaan matkustajatuonnin vilkastuessa verkkokaupoista ostetun alkoholin määrä on vähentynyt 70 prosenttia huippuvuodesta 2021.

Kuvio 1. Alkoholin matkustajatuonti, alkoholin verkko-ostot ja tilastoimaton kulutus yhteensä sataprosenttisena alkoholina 2017–2023, miljoonaa litraa

Milj. litraa 100%:n alkoholina

Thomas Karlsson

etunimi.sukunimi@thl.fi

Marke Jääskeläinen

etunimi.sukunimi@thl.fi

Sataprosenttiseksi muunnettu alkoholi

Alkoholijuomien matkustajatuontia ja verkko-ostamista mitataan sekä sataprosenttiseksi muunnettuna alkoholina että volyymilitroina. Sataprosenttiseksi muunnettu alkoholi lasketaan juomaryhmien keskimääräisistä alkoholipitoisuuksista.

Koronapandemian vaikutus alkoholijuomien matkustajatuontiin

Keväällä 2020 alkanut koronapandemia ja sen aikana asetetut rajoitukset vähensivät huomattavasti suomalaisien matkustamista ja alkoholijuomien tuontia ulkomailta vuosina 2020 ja 2021.

Matkustusrajoitusten poistumisen ja matkustamisen elpymisen myötä alkoholijuomien matkustajatuonti lisääntyi vuosina 2022 ja 2023.

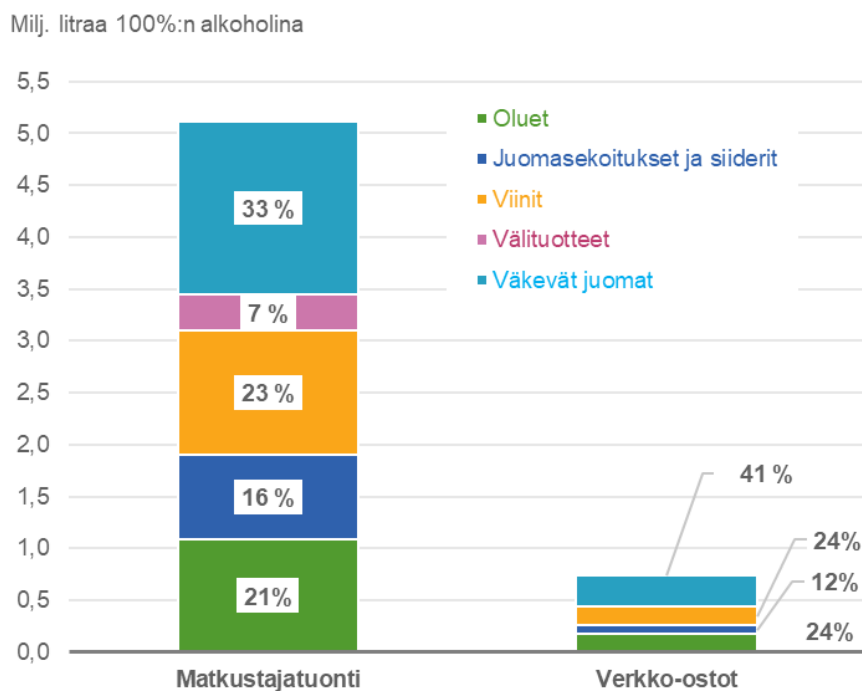
Tilastoimaton alkoholinkulutus ennallaan

Tilastoimaton alkoholinkulutus muodostuu alkoholijuomien matkustajatuonnista ja suomalaisten tekemistä alkoholijuomien ostoista ulkomaisista verkkokaupoista. Vuonna 2023 alkoholijuomien matkustajatuonnin osuus tilastoimattomasta kulutuksesta oli 87 prosenttia ja verkko-ostojen osuus oli 13 prosenttia sataprosenttisesta alkoholista laskettuna.

Tilastoimaton alkoholinkulutus oli arviolta 59,9 miljoonaa volyymilitraa vuonna 2023. Sataprosenttiseksi alkoholiksi muunnettuna tilastoimaton kulutus oli 5,9 miljoonaa litraa vuonna 2023, eli suunnilleen samalla tasolla kuin vuotta aiemmin. Tilastoimaton kulutus vähentyi sataprosenttiseksi alkoholiksi muunnettuna 1,1 prosenttia vuoteen 2022 verrattuna. Matkustajatuonti lisääntyi ja ostaminen ulkomaisista verkkokaupoista väheni vuonna 2023 edelliseen vuoteen verrattuna.

Alkoholijuomien matkustajatuonnissa ja verkko-ostoissa ovat 2020-luvulla painottuneet eri juomaryhmät. Vuonna 2023 ero matkustajatuonnin ja verkko-ostojen juomalajikohtaisessa koostumuksessa on vähentynyt, ja eniten tuodaan ja tilataan ulkomailta väkeviä alkoholijuomia. Kolmasosa matkustajien ulkomailta tuomasta alkoholista on väkeviä alkoholijuomia ja vastaava osuus verkko-ostoista on 41 prosenttia. Viinien osuus matkustajatuonnista on 23 prosenttia ja verkko-ostoista 24 prosenttia. Oluiden ja muiden mietojen juomien yhteenlaskettu osuus matkustajatuonnista on 37 prosenttia ja verkko-ostoista 36 prosenttia.

Kuvio 2. Alkoholijuomien matkustajatuonti ja verkko-ostot juomaryhmittäin sataprosenttisena alkoholina sekä juomaryhmät suhteellisina prosentiosuuksina vuonna 2023, miljoonaa litraa ja prosenttia

Alkoholijuomien matkustajatuonti lisääntyi vuonna 2023

Alkoholijuomien matkustajatuonnin volyymilitramäärä lisääntyi 42,6 prosenttia vuonna 2023 edelliseen vuoteen verrattuna. Sataprosenttiseksi alkoholiksi muunnettuna alkoholin matkustajatuonti lisääntyi 29,5 prosenttia 4,0 miljoonasta 5,1 miljoonaan litraan. (Taulukko 1).

Vuonna 2023 matkustajat toivat ulkomailta yhteensä 52,6 miljoonaa litraa alkoholijuomia. Panimotuotteita näistä oli 37,1 miljoonaa litraa, mietoja viinejä 10,0 miljoonaa litraa ja välituotteita 1,7 miljoonaa litraa. Väkeviä alkoholijuomia matkustajat toivat 3,7 miljoonaa litraa.

Taulukko 1. Alkoholijuomien matkustajatuonti juomaryhmittäin vuosina 2022 ja 2023, miljoonaa litraa

Juomaryhmä	Vuosi 2022 miljoonaa litraa	Vuosi 2023 miljoonaa litraa	Muutos miljoonaa litraa	%
Oluet	16,5	21,8	+5,4	+32,6
Siiderit ja miedot juomasekoitukset	9,1	15,3	+6,2	+68,0
Miedot viinit	6,6	10,0	+3,3	+50,5
Välituotteet (väke- vöidyt viinit ja vahvat juomasekoitukset)	1,0	1,7	+0,7	+70,2
Väkevät alkoholijuo- mat	3,6	3,7	+0,1	+1,8
Alkoholijuomien tuonti yhteensä	36,9	52,6	+15,7	+42,6
Alkoholijuomien tuonti yhteensä (100 % alkoholina)	4,0	5,1	+2,5	+29,5

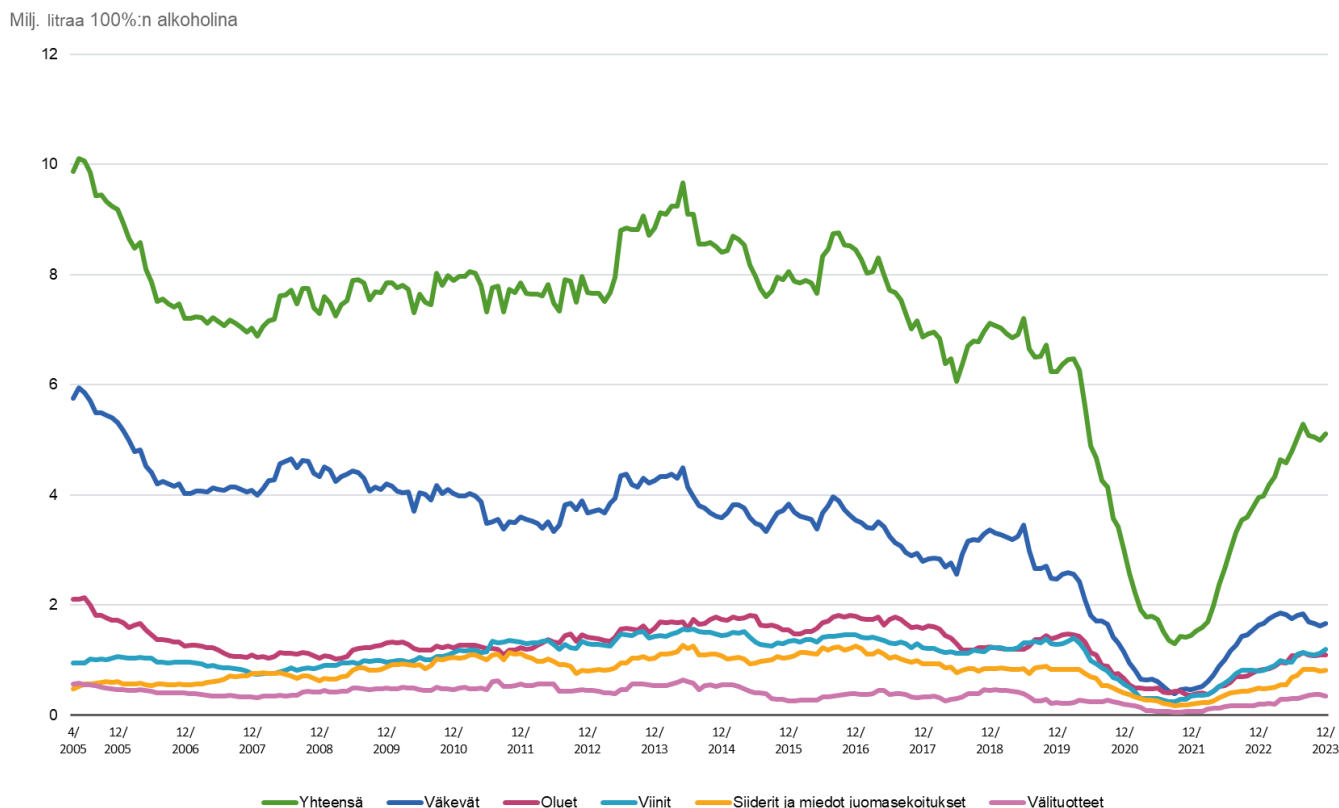
Kaikkien juomaryhmien matkustajatuonti lisääntyi

Vuonna 2023 väkevien alkoholijuomien matkustajatuonti volyymilitroissa mitattuna lisääntyi 1,8 prosenttia, välituotteiden 70,2 prosenttia ja mietojen viinien 50,5 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Panimotuotteista oluen matkustajatuonti lisääntyi 32,6 prosenttia ja siidereiden ja mietojen juomasekoitusten 68,0 prosenttia. Panimotuotteiden yhteenlaskettu matkustajatuonti lisääntyi 45,2 prosenttia 25,6 miljoonasta litrasta 37,1 miljoonaan litraan.

Matkustajien maahantuomasta alkoholista (sataprosenttisenä alkoholina mitattuna) väkevien juomien osuus oli noin 33 prosenttia, viinien 23 prosenttia ja välituotteiden 7 prosenttia. Oluen osuus kaikesta maahantuodusta alkoholista oli noin 21 prosenttia ja siidereiden ja muiden mietojen juomasekoitusten 16 prosenttia.

Alkoholijuomien matkustajatuonti on vaihdellut merkittävästi vuosien 2005–2023 välillä. Se pysyi 7–8 miljoonassa litrassa sataprosenttista alkoholia vuosina 2006–2012. Matkustajatuonti lisääntyi noin 9 miljoonaan litraan vuonna 2013, vähentyi hieman vuosina 2014–2015 ja lisääntyi 8,4 miljoonaan litraan vuonna 2016. Vuosien 2016 ja 2019 välillä matkustajatuonti vaihteli 6–7 miljoonan litran välillä. Koronapandemiasta ja matkustamisen vähenemisestä johtuen matkustajatuonti puolittui edelliseen vuoteen verrattuna vuonna 2020, ja koronapandemian pitkittyessä matkustajatuonti jatkoi pienentymistään vuonna 2021 vähentyen 1,4 miljoonaan litraan sataprosenttista alkoholia. Matkustusrajoitusten poistumisen ja matkustamisen elpymisen myötä alkoholijuomien matkustajatuonti lisääntyi 4,0 miljoonaan litraan vuonna 2022 ja vuonna 2023 5,1 miljoonaan litraan sataprosenttista alkoholia.

Kuvio 3. Matkustajatuonnin kehitys juomaryhmittäin 12 kuukauden liukuvana summana* huhtikuusta 2005 joulukuuhun 2023, miljoonaa litraa sataprosenttista alkoholia

* 12 kuukauden liukuva summa tarkoittaa edellisen kahdentoista kuukauden havaintoarvojen summaa. Tämä tarkoittaa sitä, että suurikin muutokset matkustajatuonnissa näkyvät luvuissa viiveellä. Esimerkiksi vuoden 2020 kohdalla koronapandemia ja matkustusrajoitukset vaikuttivat matkustamiseen kevästä 2020 lähtien, mikä aiheuttaa laskevan edellisen 12 kuukauden liukuvan summan loppuvuotta kohti mentäessä.

Eniten alkoholia tuotiin Virossa ja Viron laivoilta

Viro sekä Suomen ja Viron välillä liikennöivät laivat olivat merkittävin alkoholijuomien matkustajatuonnin hankintapaikka. Vuonna 2023 kaikesta suomalaisten matkustajien Suomeen tuomasta alkoholista (100-prosenttisenä alkoholina mitattuna) 58 prosenttia oli peräisin Virossa ja Suomen ja Viron välillä liikennöiviltä laivoilta. Osuus oli suurempi kuin vuonna 2022, jolloin 53 prosenttia alkoholista tuotiin Virossa ja Viron laivoilta (Taulukko 2).

Yhä harvempi matkailija tuo alkoholia mukanaan ulkomailta. Vuonna 2005 matkustajista 63 prosenttia toi alkoholijuomia mukanaan palatessaan ulkomaanmatkaltaan, kun vastaava luku vuonna 2023 oli 40 prosenttia. Vuosien 2019 ja 2023 välillä luku on vaihdellut 42 ja 40 prosentin välillä.

Korona-aikana tapahtunut matkustamisen harventuminen näkyi kerralla tuotujen alkoholijuomamäärien lisääntymisenä erityisesti vuonna 2020, jolloin tuotiin keskimäärin 17,9 litraa alkoholia matkalta paluuta ja matkustajaa kohden. Vuosina 2021 ja 2022 kerralla tuotujen alkoholijuomien määrä väheni, mutta lisääntyi jälleen vuonna 2023 edellisvuoden 10,9 litrasta 13,9 litraan paluuta ja matkustajaa kohden.

Ruotsin ja ruotsinlaivojen osuus oluen matkustajatuonnista oli vuonna 2023 noin 23 prosenttia, viinien tuonnista noin 21 prosenttia ja väkevien tuonnista noin 17 prosenttia.

Maahantuotujen alkoholijuomien litramäärät perustuvat väestöä edustavaan kyselyaineistoon, joka on painotettu väestötietojen mukaan. Maahantuodut litramäärät lasketaan laajentamalla painotetusta aineistosta saadut juomaryhmäkohtaiset litramäärät kohde-ryhmää kuvaavalla väestömääräestimaatilla.

Taulukko 2. Alkoholijuomien matkustajatuonti Virosta ja Viron laivoilta juomaryhmittäin vuosina 2022 ja 2023, miljoonaa litraa sekä tuonnin muutos (%) ja osuus kaikista matkustajien tuomista alkoholijuomista (%)

	Tuonti Virosta ja Viron laivoilta				Viron tuonnin osuus koko tuonnista (%)	
	2022 milj. litraa	2023 milj. litraa	Muutos milj. litraa	Muutos %	2022	2023
Oluet	9,8	14,6	+4,8	+50,0	59,3	67,1
Siiderit ja miedot juomasekoitukset	7,2	12,4	+5,2	+72,2	79,1	80,9
Miedot viinit	3,2	6,0	+2,8	+89,6	47,9	60,3
Väkevät alkoholijuomat	1,9	1,9	+0,0	+0,5	50,7	50,1
Alkoholijuomien tuonti yhteensä	22,0	34,9	+12,9	+58,8	59,7	66,5
Alkoholijuomien tuonti yhteensä (100 % alkoholina)	2,1	3,0	+1,9	+41,3	52,9	57,6

Alkoholia ostettiin ulkomaisista verkkokaupoista merkittävästi vähemmän kuin 2022

Vuonna 2023 suomalaiset ostivat alkoholia ulkomaisista verkkokaupoista noin 7,4 miljoonaa litraa eli 0,7 miljoonaa litraa sataprosenttiseksi alkoholiksi muunnettuna. Vuonna 2022 vastaava määrä oli 2,0 miljoonaa litraa. Verkkokaupoista ostetun alkoholin määrä väheni noin 62 prosenttia vuonna 2023 verrattuna edellisvuoteen. THL on tilastoinut alkoholin verkko-ostoja vuodesta 2017 alkaen. Ostojen määrä nousi vuosittain vuoteen 2021 asti, jolloin esimerkiksi vuoteen 2020 verrattuna verkkokaupoista ostettiin 32 prosenttia enemmän sataprosenttiseksi muutettua alkoholia. Vuoden 2023 ostojen määrä vastaa suunnilleen vuoden 2018 ostojen määrää, jolloin ulkomaisista verkkokaupoista myös ostettiin noin 0,7 miljoonaa litraa sataprosenttista alkoholia.

Verkkokaupoista ostettiin eniten olutta, 3,5 miljoonaa volyymilitraa. Siideriä ja juomasekoituksia ostettiin 1,7 miljoonaa litraa, ja viiniä 1,5 miljoonaa litraa. Väkeviä ostettiin 0,7 miljoonaa litraa. (Taulukko 3.)

Verkkokaupoista ostetusta alkoholista sataprosenttisena alkoholina mitattuna väkevien osuus oli suurin, noin 41 prosenttia. Oluen osuus oli 24 prosenttia, joka oli sama kuin viinien osuus. Juomasekoitusten ja siiderin osuus oli 12 prosenttia. Välituotteita ei vuonna 2023 juurikaan tilattu ulkomailta ja kaikkien juomaryhmien ostaminen ulkomaisista verkkokaupoista vähentyi.

Taulukko 3. Alkoholijuomien verkko-ostot juomaryhmittäin vuosina 2022 ja 2023, miljoonaa litraa

Juomaryhmä	2022 milj. litraa	2023 milj. litraa	Muutos milj. litraa	Muutos %
Oluet	12,2	3,5	-8,7	-71,1
Siiderit ja miedot juomasekoitukset	5,2	1,7	-3,5	-67,8
Miedot viinit	3,7	1,5	-2,3	-60,8
Välituotteet (väkevöidyt viinit ja vahvat juomasekoitukset)	0,7	0,0	-0,7	-97,5
Väkevät alkoholijuomat	1,1	0,7	-0,4	-39,1
Alkoholijuomien verkko-ostot yhteensä	23,0	7,4	-15,6	-68,0
Alkoholijuomien verkko-ostot yhteensä (100 % alkoholina)	2,0	0,7	-1,2	-62,2

På svenska

Huvudresultaten publiceras på svenska på webbplatsen thl.fi och i publikationsarkivet julkari.fi.

Käsitteet ja määritelmät

Alkoholijuoma: Nautittavaksi tarkoitettu juoma, jonka alkoholipitoisuus on yli 1,2 tilavuusprosenttia ja enintään 80 tilavuusprosenttia etyylialkoholia. Vain ne alkoholijuomat tilastoidaan, joiden alkoholipitoisuus on yli 2,8 tilavuusprosenttia.

Juomasekoitus (ent. long drink -juoma): Käymisteitse tai tislattua alkoholia lisäämällä valmistettu juoma.

Mieto viini: Viinirypäleistä, hedelmistä tai marjoista käymisteitse valmistettu juoma, jonka alkoholipitoisuus on enintään 15 tilavuusprosenttia etyylialkoholia ja joka ei sisällä lisättyä etyylialkoholia.

Olut: Käymisteitse pääasiassa maltaista valmistettu juoma

Sataprosenttiseksi muunnettu alkoholi: Alkoholijuomien matkustajatuontia ja verkko-ostamista mitataan sekä sataprosenttiseksi muunnettuna alkoholina että volyymilitroina. Sataprosenttiseksi muunnettu alkoholi lasketaan juomaryhmien keskimääräisistä alkoholipitoisuuksista.

Siideri: Tuoreista tai kuivatuista omenoista tai päärynöistä tai niistä valmistetuista täysmehuista käymisteitse valmistettu hedelmäviini, joka ei sisällä lisättyä etyylialkoholia.

Volyymilitra: Alkoholijuomien matkustajatuontia mitataan sekä volyymilitroina että sataprosenttisena alkoholina. Volyymilitroilla tarkoitetaan litroja riippumatta alkoholijuoman alkoholipitoisuudesta.

Väkevä alkoholijuoma: Juoma, jonka alkoholipitoisuus on yli 22 tilavuusprosenttia etyylialkoholia. Näitä ovat viinat ja muut väkevät juomat.

Välituote: Väkevöidyt viinit ja juomasekoitukset, joissa alkoholipitoisuus on yli 2,8 mutta enintään 22 tilavuusprosenttia, ja joihin on lisätty etyylialkoholia, ja joka ei ole olutta, viiniä eikä muuta käymisteitse valmistettua alkoholijuomaa.

thl.fi/tilastot/alkoholintuontijanettiostot

Tämän julkaisun viite:

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL). Alkoholijuomien matkustajatuonti ja verkko-ostaminen 2023. Tilastoraportti 10/2023. Suomen virallinen tilasto (SVT).

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos

ISSN 1798-0887

Laatuseloste (SVT)

Alkoholin matkustajatuonti ja verkko-ostaminen

Tilastotietojen relevanssi

Alkoholijuomien matkustajatuonti ja verkko-ostaminen -tilasto sisältää tiedot suomalaisen kotimaahansa palatessaan mukanaan tuomista alkoholijuomista (matkustajatuonti) sekä tiedot suomalaisten ulkomaisista verkkokaupoista tekemistä alkoholijuomien ostoista (verkko-ostaminen). Matkustajatuonti ja verkko-ostaminen muodostavat yhdessä alkoholin tilastoimattoman kulutuksen.

Alkoholin matkustajatuonnin ja verkko-ostamisen tiedot saadaan Verianin (ent. Kantar Public) viikoittain toteuttamasta matkustajatuontitutkimuksesta.

Alkoholijuomien matkustajatuontitietojen sekä verkko-ostamista koskevien tietojen avulla voidaan seurata tilastoimattoman alkoholin kulutuksen, alkoholijuomien matkustajatuonnin ja verkko-ostamisen kehitystä koko maan tasolla. Tilastoa käytetään yhteiskunnallisen päätöksenteon, tutkimuksen ja kansallisen alkoholipolitiikan seurannan tarpeisiin sekä kansainvälisiä alkoholinkulutustilastoja varten. Alkoholijuomien matkustajatuonti ja verkko-ostaminen -tilasto on osa alkoholin kokonaiskulutuksen tilastokokonaisuutta ja aineistoa hyödynnetään myös [THL:n Alkoholijuomien kulutus -tilastossa](#). Maailman terveysjärjestön (WHO) alkoholinkulutusta koskevissa tietokannoissa julkaistaan tiedot sekä alkoholin tilastoidusta että tilastoimattomasta kulutuksesta.

Alkoholijuomien matkustajatuontia ja verkko-ostoja koskevien tietojen keruu perustuu Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksesta annettuun lakiin (668/2008) sekä THL:n, Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen (STUK) ja valvontaviraston (Valvira), valtiovarainministeriön ja Alkon keskinäiseen sopimukseen.

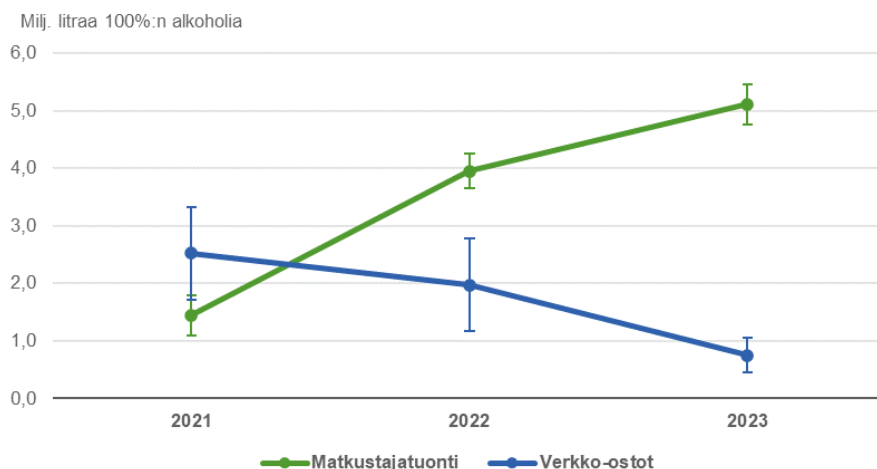
Menetelmäkuvaus

Alkoholin matkustajatuontia ja verkko-ostoja seurataan viikoittain Verianin toteuttamilla puhelinhaastatteluilta, joihin valitaan joka viikko satunnaisotannalla 500 15 vuotta täyttänyttä suomalaista (pois lukien Ahvenanmaa). Tarkasteluajanjakson tiedot perustuvat näin ollen yli 26 000 yhteydenottoon, joista noin 2 600 henkilöä oli käynyt ulkomailla ja vastasi kyselyyn. Haastattelussa selvitetään alkoholijuomien matkustajatuontia ja verkko-ostamista kahden edellisen viikon aikana. Matkustajatuontitiedot on kerätty lähes yhdenmukaisella tiedonkeruulomakkeella vuoden 2004 toukokuusta alkaen. Verkko-ostamista koskevat tiedot ovat saatavilla vuodesta 2017 alkaen.

Verian kerää alkoholijuomien matkustajatuonnin ja verkko-ostojen tiedot viikoittain. Valvira toimi matkustajatuonnin tiedotteiden julkaisijana vuodesta 2005 helmikuuhun 2013 asti. Matkustajatuontitilaston julkaiseminen siirtyi Valvirasta Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitokseen vuonna 2012 tehdyn sopimuksen perusteella. Vuonna 2022 THL aloitti myös verkko-ostojen tietojen julkaisemisen.

Matkustajien Suomeen tuomien sekä ulkomaisista verkkokaupoista ostettujen alkoholijuomien litramäärät perustuvat väestöä edustavaan tutkimusaineistoon, joka on painotettu väestötietojen mukaan. Nämä litramäärät lasketaan laajentamalla painotetusta aineistosta saadut juomaryhmäkohtaiset litramäärät kohderyhmää kuvaavalla väestömääräestimaatilla. Matkustajien tuoman absoluuttisen alkoholin kokonaismäärän vaihteluväli vuonna 2023 oli $\pm 0,35$ miljoonaa litraa. Verkkokaupoista ostetun absoluuttisen alkoholin kokonaismäärän vaihteluväli oli $\pm 0,30$ miljoonaa litraa. Laatuselosteen kuviossa 1 on havainnollistettu vaihteluvälien suuruusluokka viimeisten kolmen vuoden aikana. Alkoholijuomien verkko-ostojen kokonaismäärän vähennyttä $0,7$ miljoonaa litraan absoluuttista alkoholia ja havaintojen määrän pienennyttä verkko-ostojen juomaryhmäkohtaisia tuloksia voidaan pitää suuntaa-antavana.

Laatuselosteen kuvio 1. Alkoholin matkustajatuonnin ja verkko-ostojen kokonaismäärän vaihteluvälit vuosina 2021–2023, miljoonaa litraa sataprosenttista alkoholia

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Alkoholijuomien matkustajatuonnin ja verkko-ostojen tietojen oikeellisuus ja tarkkuus riippuu Verianin toteuttamien tutkimusten validiteetista ja reliabiliteetista. Tietojen loogisuutta verrataan aiempien vuosien tietoihin, ja jos epäillään virhettä, asia tarkistetaan Verianin kanssa.

Lisäksi matkustajatuonnin osalta tietojen loogisuutta tarkkaillaan vertaamalla suomalaisen Virossa tuoduksi ilmoittamia alkoholimääriä Virossa tehtyihin arvioihin turistien Virossa tekemistä [alkoholiostoksista](#).

Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

THL julkaisee alkoholijuomien matkustajatuonti- ja verkko-ostojen tiedot tilastoraporttina kerran vuodessa viimeistään tilastointivuotta seuraavan maaliskuun aikana. Lisäksi syyskuusta 2020 alkaen on julkaistu kuukausittain matkustajatuonnin keskeisimmät tiedot. Maaliskuusta 2022 alkaen julkaistaan kuukausittain myös verkko-ostoja koskevat keskeisimmät tiedot.

Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Alkoholijuomien matkustajatuontitiedot ja verkko-ostoja koskevat tiedot julkaistaan kuukausittain THL:n [verkkosivulla](#).

Alkoholijuomien matkustajatuontia ja verkko-ostamista koskevat tiedot julkaistaan myös vuosittain ilmestyvässä THL:n [Päihdetilastollisessa vuosikirjassa](#).

Tilastojen vertailukelpoisuus

Alkoholijuomien tilastoimattoman kulutuksen tiedot ovat saatavilla vuodesta 1959 lähtien. Vuoteen 1992 saakka alkoholin tilastoimattoman kulutusta ja matkustajatuontia koskevat tiedot perustuivat pääosin vuodesta 1968 alkaen kahdeksan vuoden välein tehtyihin juomatapatutkimuksiin. Välivuodet on arvioitu samoin kuin alkoholin tilastoimattoman kulutuksen kehitys vuodesta 1959 vuoteen 1968. Kyse ei kuitenkaan ole pelkästään teknisestä ekstra- tai interpoloinnista, vaan arvioinneissa on käytetty hyväksi tilastoimattoman kulutusta koskevia tutkimuksia.

Vuodesta 1992 vuoteen 2004 alkoholijuomien matkustajatuonnin tiedot perustuivat Verianin (aiemmin Kantar Public, Kantar TNS, TNS Gallup, Suomen Gallup) vuosittain tekemiin tutkimuksiin. Vuodesta 2005 alkaen matkustajatuontitietoja kerättiin viikoittain yhteistyössä viranomaisten ja alkoholielinkeinojen kanssa. Alkoholijuomateollisuusyhdistys, Kaupan Liitto, Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa, Panimo- ja virvoitusjuomateollisuusliitto, Päivittäistavarakauppa ja Suomen Alkoholijuomakauppayhdistys jättäytyivät pois alkoholijuomien matkustajatuontia koskevasta yhteistyöstä vuoden 2011 lopussa.

Vuodesta 2012 alkaen alkoholin matkustajatuontia ja verkko-ostoja koskeva tilasto on laadittu yhteistyössä Verianin sekä Alko Oy:n, THL:n, valtiovarainministeriön ja Valviran kanssa. Tutkimuksen alkuperäisaineisto on Verianilla.

Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Alkoholijuomien matkustajatuontitilastossa käytettävä juomaluokitus on tullitariffin mukainen, ja se vastaa kansainvälisissä tilastoissa käytettäviä luokituksia. Tilasto kattaa kaikki nautittavaksi tarkoitettut alkoholijuomat, jotka sisältävät yli 2,8 tilavuusprosenttia etyylialkoholia. Alkoholijuomien matkustajatuontitietojen laskenta perustuu Verianin keräämiin tietoihin.

Vuosien 2020–2023 tilastoja koskevat erityiskysymykset

Keväällä 2020 alkanut koronapandemia ja siitä aiheutuneet rajoitukset yhteiskunnassa ja matkustamisessa vähensivät huomattavasti ulkomaanmatkailun volyymia, ja samalla alkoholijuomien matkustajatuontia vuosina 2020 ja 2021. Matkustusrajoitusten poistumisen ja matkustamisen elpymisen myötä alkoholijuomien matkustajatuonti lisääntyi vuosina 2022 ja 2023 ja ulkomailta tehdyt alkoholijuomien verkko-ostot vähenivät.